

Política | Actualitzat el 04/10/2016 a les 20:45

Cebrián, els orígens franquistes d'un dels «executors» de Sánchez

El paper de l'home fort de Prisa ha estat determinant en la defenestració del líder del PSOE | Fill del periodista franquista Vicente Cebrián, va ser deixeble del falangista Emilio Romero i cap d'informatius de TVE amb Arias Navarro

Juan Luis Cebrián, a l'esquerra, amb Manuel Fraga, Jesús de Polanco i José Ortega Spottorno | «El País»

Qui perd els orígens perd la identitat, cantava Raimon, i en les actituds dels humans el bressol d'on se surt explica moltes coses. En la crisi soferta pel PSOE, Prisa i el seu buc insígnia, el diari *El País*, ha estat una peça determinant per assetjar, i finalment abatre, el secretari general del PSOE. El comitè federal que va eliminar Pedro Sánchez ha deixat moltes proves que només s'expliquen si s'entenen les claus del que va suposar la transició a la mort de Franco. I junt amb el paper jugat per Felipe González, la figura del president de Prisa, Juan Luis Cebrián, cobra un paper especial.

Nascut el 1944, Juan Luis Cebrián va ser una jove estrella del periodisme sorgit del forn del franquisme. El seu pare no era un qualsevol. Vicente Cebrián era un dels grans noms de la premsa del Movimiento. Però el lligam amb el poder mediàtic del moment li venia també de part de mare, membre d'una saga poderosa que va donar un director a *La Vanguardia* i al diari *Arriba*, aquest darrer un altre rotatiu de la cadena blava. Del vincle amb els mitjans oficials n'és una prova que en el seu casament, el 1966, va oficiar com a padrí un membre del govern de Franco, el ministre d'Hisenda, Espinosa San Martín.

Vicente Cebrián va obrir al fill les portes de la premsa. Juan Luis va ser nomenat sotsdirector del diari *Informaciones* i cap de redacció de *Pueblo*, que dirigia el sinistre Emilio Romero, un "*maestro de periodistas*" i amic de Vicente. Solidaritat de camarades. Romero representava els nuclis més ultres del règim i va apadrinar l'impetuós Cebrián mentre Espanya es preparava per al postfranquisme.

El febrer del 1974, Juan Luis Cebrián va ser nomenat cap d'informatius de TVE. Un lloc clau en

un període decisiu. Va ser dos mesos després de l'assassinat de Carrero i quan feia pocs dies del famós discurs del nou president, Carlos Arias Navarro, davant les Corts en el que es va anomenar "el espíritu del 12 de febrero?". Arias anunciava una tímida obertura política. La Transició començava a treure el cap i Cebrián era allà. Ja no deixaria el primer pla. Dos anys més tard, va néixer *El País*, del qual va ser-ne el director fundador, de la mà de l'empresari Jesús de Polanco.

Juan Luis Cebrián, en una imatge d'arxiu. Foto: ACN

L'hegemonia cultural

Han passat quaranta anys des de la mort de Franco, però Juan Luis Cebrián, que ja manava molt aleshores, ha esdevingut un veritable poder fàctic des de la presidència executiva de Prisa, després de la desaparició de Jesús de Polanco. El 4 de maig de 1976 va sortir al carrer el primer exemplar d'*El País* i Cebrián va ascendir a la direcció gràcies al suport d'un dels primers accionistes, el llavors vicepresident del govern Manuel Fraga. El diari continua sent un símbol de totes les contradiccions de la transició espanyola a la democràcia. Juntament amb Polanco, l'altre gran nom en el procés de gestació del rotatiu va ser José Ortega Spottorno, fill del filòsof Ortega y Gasset. La concepció orteguiana d'Espanya -essencialista, unitarista- ha estat sempre present en el discurs del rotatiu.

Com és ben conegut, tot i que la línia editorial sempre s'ha volgut liberal i progressista, en el naixement de *El País* hi van tenir un paper bàsic un seguit de figures provinents del falangisme més pur, des d'Antonio Tovar a Pedro Laín Entralgo, que ja feia anys que s'havien desmarcat del règim. A les pàgines del diari van trobar-hi refugi i coartada. Després vindria, de la mà de Cebrián, però amb la necessària benedicció de Polanco, l'aliança estratègica amb el PSOE "renovat" de Felipe González. Aquí rau una de les majors paradoxes de la Transició. El diari de referència de la *intelligentzia* avançada espanyola seria un imperi mediàtic fundat per exfalangistes. *El País* ha protagonitzat canvis i inflexions, però en un aspecte ha mantingut una continuïtat ideològica sense fissures: la defensa a ultrança de l'Espanya unitària a banda d'esdevenir guardià de les essències "transitives".

Després vindrien els anys de triomf mediàtic, amb l'expansió de l'imperi Prisa, temps d'excessos en els quals el grup ha hagut d'afrontar una situació delicada, però que no li ha impedit incrementar el seu so de manera extraordinària. Cebrián va cobrar de Prisa més de dos milions d'euros l'any 2015.

Embatat de poder, mai n'ha tingut prou. Acumula nombrosíssimes distincions. És Oficial de les Arts i les Lletres de França, membre del Club de Roma, membre d'acadèmies i condecoracions diverses. Però en aquest àmbit, potser cap tan rellevant com la d'haver aconseguit penetrar en la Reial Acadèmia Espanyola, un objectiu estratègic per a ell i per a Prisa, que sempre ha volgut preservar l'hegemonia en el si de la cultura espanyola.

El darrer episodi conegut és l'aparició del nom de la seva exdona en "els papers de Panamà". Prisa va anunciar una querrela contra La Sexta i els digitals *El Confidencial* i *eldiario.es* per haver informat sobre el suposat vincle de Teresa Aranda com a apoderada d'una empresa a les illes Seychelles.